

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

доктора наук з державного управління, професора **Дегтяра Андрія Олеговича** на дисертаційну роботу **Динчева Сергія Сергійовича** на тему «Публічне управління інформаційним забезпеченням реінтеграції тимчасово окупованих територій», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Актуальність теми дисертаційного дослідження. Дисертаційна робота Динчева Сергія Сергійовича присвячена актуальній науковій і практичній проблемі удосконалення публічного управління інформаційним забезпеченням процесів реінтеграції тимчасово окупованих територій України. Актуальність обраної теми визначається масштабністю суспільно-політичних, соціально-економічних, безпекових та гуманітарних наслідків тимчасової окупації частини території України, а також необхідністю формування дієвої системи державної політики щодо відновлення територіальної цілісності, повернення населення деокупованих територій до єдиного українського інформаційного, правового та суспільного простору.

В умовах триваючої збройної агресії російської федерації проти України інформаційна складова реінтеграційної політики набуває особливого значення. Тривале перебування громадян України в умовах обмеженого доступу до українського інформаційного простору, систематичного зовнішнього інформаційного впливу, поширення дезінформації та трансформації усталених моделей взаємодії населення з інститутами державної влади обумовлює необхідність пошуку нових

управлінських підходів до інформаційного забезпечення реінтеграційних процесів.

Зазначена проблематика виходить за межі суто інформаційної політики держави. Йдеться про формування комплексної системи публічного управління, здатної забезпечувати збирання, оброблення та використання релевантної інформації, координацію діяльності органів державної влади й органів місцевого самоврядування, підтримання комунікації з громадянами на тимчасово окупованих і деокупованих територіях, протидію деструктивним інформаційним впливам та інформаційно-аналітичне забезпечення підготовки і реалізації управлінських рішень.

Особливого значення набуває необхідність формування інституційно узгодженої моделі інформаційної взаємодії суб'єктів публічного управління. Наявність значної кількості органів державної влади, органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій, громадських та міжнародних організацій, залучених до вирішення проблем тимчасово окупованих і деокупованих територій, актуалізує питання координації інформаційних потоків, розподілу повноважень, стандартизації процедур обміну даними та створення єдиного інформаційного середовища реінтеграції.

Не менш важливим є забезпечення зворотного зв'язку між державою та громадянами, які перебувають на тимчасово окупованих територіях або повертаються до українського правового та інформаційного простору після деокупації. У цьому контексті інформаційне забезпечення виступає не лише технологічним інструментом публічного управління, але й одним із ключових механізмів відновлення довіри до державних інституцій, суспільної консолідації та створення передумов для сталої реінтеграції територій і населення.

Відповідно, наукове обґрунтування теоретичних засад, організаційних механізмів та практичних інструментів публічного управління інформаційним забезпеченням реінтеграції тимчасово окупованих територій становить самостійний і перспективний напрям досліджень у галузі публічного управління та адміністрування.

З огляду на зазначене тема дисертаційної роботи Динчева С.С. «Публічне управління інформаційним забезпеченням реінтеграції тимчасово окупованих територій» є актуальною, своєчасною, має вагоме наукове та практичне значення і відповідає сучасним потребам розвитку науки публічного управління та адміністрування в Україні.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Ознайомлення зі змістом дисертаційної роботи Динчева С.С. дає підстави констатувати логічну узгодженість її основних структурних компонентів, відповідність сформульованих завдань поставленій меті дослідження та достатній рівень обґрунтованості основних наукових положень, висновків і практичних рекомендацій.

Об'єктом дослідження автором визначено процеси публічного управління тимчасово окупованими, кризовими та посткризовими територіями в умовах воєнного та післявоєнного розвитку, а предметом – механізми інформаційного забезпечення публічного управління реінтеграцією тимчасово окупованих територій. Таке співвідношення об'єкта і предмета дослідження є логічним та відповідає спрямованості дисертаційної роботи на вирішення актуального наукового завдання у сфері публічного управління та адміністрування.

Мета дисертаційного дослідження полягає в обґрунтуванні теоретико-методологічних засад та розробленні практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів інформаційного забезпечення реінтеграції територій. Для її досягнення автором сформовано комплекс

взаємопов'язаних завдань, що охоплюють теоретичний, аналітичний, нормативно-правовий, інституційний та технологічний рівні досліджуваної проблематики.

Зокрема, у роботі послідовно розкривається сутність основних понять і категорій публічного управління в умовах воєнної кризи та поствоєнного розвитку; досліджується специфіка здійснення публічного управління у воєнний і поствоєнний періоди; аналізуються методи інформаційного забезпечення управління кризовими територіями; оцінюється сучасний стан взаємодії органів публічної влади з кризовими територіями; досліджуються нормативно-правові засади реінтеграційної політики; визначаються технологічні аспекти інформаційного забезпечення адміністративних заходів та пропонуються інноваційні інструменти інформаційної підтримки процесів реінтеграції.

Позитивної оцінки заслуговує використаний автором методологічний інструментарій, сформований відповідно до багатоаспектного характеру предмета дослідження. Застосування системного підходу дозволило розглядати публічне управління інформаційним забезпеченням реінтеграції як цілісну сукупність взаємопов'язаних процесів. Інституційний метод використано для дослідження ролі органів публічної влади та характеру їх взаємодії у встановленому нормативно-правовому середовищі. Порівняльний аналіз забезпечив можливість узагальнення міжнародного досвіду та оцінювання результатів реалізації відповідних управлінських заходів.

Структурно-функціональний метод дав змогу визначити взаємозв'язки між окремими елементами системи управління реінтеграційними процесами. Методи правового аналізу використано під час дослідження чинної нормативно-правової бази та визначення напрямів її подальшого вдосконалення. Застосування елементів сценарного прогнозування є виправданим з огляду на високий рівень невизначеності

майбутніх умов деокупації та відновлення територій, тоді як абстрактно-логічний метод забезпечив узагальнення отриманих результатів та формулювання висновків і рекомендацій.

Комплексне застосування зазначених методів відповідає поставленим завданням та дозволило автору розглянути інформаційне забезпечення реінтеграції не лише як сукупність інформаційно-комунікаційних технологій, а як системний механізм публічного управління, що охоплює інституційні, нормативно-правові, організаційні, аналітичні, комунікаційні, соціальні та безпекові складові.

Наукова новизна дисертаційної роботи Динчева С.С. полягає у теоретичному обґрунтуванні та розвитку наукових положень щодо формування механізмів публічного управління інформаційним забезпеченням реінтеграції тимчасово окупованих територій, а також у розробленні концептуальних і прикладних підходів до організації відповідних процесів в умовах воєнного та поствоєнного розвитку України.

До найбільш вагомих результатів дисертаційного дослідження, які характеризуються науковою новизною, слід віднести запропоновану автором концепцію реінтеграційного примирення як складової публічного управління процесами повернення деокупованих, прифронтових і посткризових територій до єдиного політико-правового, соціально-економічного та інформаційного простору України. Цінність запропонованого підходу полягає у розгляді реінтеграції не лише як процесу відновлення формального адміністративно-правового контролю держави над територіями, а як довготривалого процесу відновлення суспільних зв'язків, довіри до державних інституцій та спроможності різних груп населення до спільного функціонування в межах єдиного суспільного простору.

Науковий інтерес становить обґрунтований здобувачем феномен національної ремісії, під яким запропоновано розуміти особливий стан суспільства після тривалої війни та окупації, коли гострота соціального конфлікту знижується до рівня, що забезпечує можливість спільного функціонування громадян, територіальних громад та органів публічної влади без обов'язкового повного усунення всіх причин суспільної напруги. Запропоноване положення розширює наукове бачення соціальної складової постконфліктного управління та створює підґрунтя для подальшого дослідження інструментів суспільної консолідації після деокупації територій.

Вагомим результатом є уточнення змісту категорій «інформаційне забезпечення реінтеграції територій», «кризові території», «деокуповані території», «прифронтові території», «реінтеграційна політика». Автор розглядає їх не ізольовано, а як взаємопов'язані елементи системи публічного управління в умовах воєнного та поствоєнного розвитку. Такий підхід сприяє впорядкуванню понятійно-категоріального апарату досліджень у сфері управління територіями, що зазнали впливу війни, окупації та пов'язаних із ними кризових явищ.

Окремо слід відзначити розроблену автором модель інтегрованої системи інформаційного супроводу реінтеграційної політики, що передбачає поєднання державних інформаційних ресурсів, цифрових платформ, комунікаційних каналів, механізмів зворотного зв'язку, інструментів верифікації даних та моніторингу соціальних настроїв. Запропонована модель має системний характер та орієнтована на подолання фрагментарності інформаційної взаємодії між суб'єктами публічного управління.

Практично значущим є запропонований здобувачем підхід до поетапної інтеграції деокупованих і прифронтових територій, відповідно до якого зміст і характер управлінських рішень мають диференціюватися

залежно від тривалості окупації території, масштабів руйнування інфраструктури, демографічних змін, безпекової ситуації, стану місцевих інституцій та готовності населення до повернення в український правовий і соціальний простір. На відміну від уніфікованого підходу до відновлення територій, така диференціація дозволяє враховувати істотні відмінності їх фактичного стану та визначати відповідні управлінські пріоритети.

Науково-практичне значення мають також обґрунтовані автором напрями вдосконалення нормативно-правового регулювання реінтеграційних, реабілітаційних і компенсаційних процесів, зокрема щодо захисту прав громадян, документування завданих збитків, відновлення майнових прав, підтримки внутрішньо переміщених осіб та визначення правового статусу територій з різним рівнем посткризового відновлення.

Подальшого розвитку в дисертації набуло теоретико-методологічне обґрунтування інформаційного забезпечення реінтеграції територій як системного механізму публічного управління, в якому інтегровано аналітичну, комунікаційну, безпекову, соціальну та правову складові.

Заслуговує на позитивну оцінку розвиток автором наукових положень щодо диференціації механізмів взаємодії органів публічної влади з різними групами населення, які зазнали наслідків окупації та воєнних дій. Виділення внутрішньо переміщених осіб, громадян, які залишалися на тимчасово окупованих територіях, осіб, що втратили житло або бізнес, мешканців зруйнованих населених пунктів, громадян, які мають намір повернутися, та осіб, що остаточно інтегрувалися у нові громади, дозволяє перейти від узагальненого розуміння «населення деокупованих територій» до формування адресних інструментів публічного управління та комунікації.

Подальшого розвитку також набув підхід до формування соціально-комунікаційних механізмів реінтеграції населення деокупованих і прифронтових територій, який передбачає врахування наслідків тривалої

окупації, вимушеної міграції, руйнування соціальних зв'язків та інформаційної ізоляції. Важливою складовою такого підходу є орієнтація на поступове відновлення довіри громадян до держави, формування умов для суспільного примирення та досягнення стану національної ремісії.

У сукупності наведені результати формують цілісне наукове бачення інформаційного забезпечення реінтеграції тимчасово окупованих територій як самостійного комплексного механізму публічного управління. Представлені положення мають належний рівень наукової новизни, внутрішньо пов'язані з метою і завданнями дисертаційного дослідження та створюють теоретичне підґрунтя для розроблення практичних інструментів державної реінтеграційної політики.

Практичне значення одержаних результатів та повнота їх висвітлення у наукових публікаціях.

Практичне значення результатів дисертаційного дослідження Динчева С.С. визначається можливістю використання сформульованих теоретичних положень, методичних підходів та практичних рекомендацій у діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій та інших суб'єктів, залучених до формування і реалізації державної політики щодо тимчасово окупованих, деокупованих, прифронтових і посткризових територій.

Запропоновані автором положення щодо формування інтегрованої системи інформаційного супроводу реінтеграційної політики можуть бути використані під час удосконалення міжвідомчої інформаційної взаємодії, розвитку державних цифрових платформ, організації зворотного зв'язку з населенням, верифікації інформації та моніторингу соціальних процесів на територіях, що зазнали негативного впливу окупації та воєнних дій.

Практичний інтерес становить запропонований диференційований підхід до визначення управлінських заходів щодо окремих територій залежно від тривалості окупації, масштабів руйнувань, демографічних

змін, стану інституційного середовища, безпекових умов та готовності населення до повернення в український правовий і соціальний простір. Такий підхід може бути врахований під час розроблення державних, регіональних і місцевих програм відновлення та реінтеграції.

Прикладне значення мають також рекомендації автора щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання реінтеграційних, реабілітаційних і компенсаційних процесів, захисту прав громадян, відновлення майнових прав, інформаційного забезпечення внутрішньо переміщених осіб та організації взаємодії органів публічної влади з різними групами населення, які постраждали внаслідок окупації та воєнних дій.

Окремої уваги заслуговує можливість практичного використання розроблених у дисертації соціально-комунікаційних підходів, спрямованих на відновлення довіри громадян до державних інституцій, подолання наслідків тривалої інформаційної ізоляції, відновлення суспільних зв'язків та формування передумов для реінтеграційного примирення після деокупації територій.

Повнота викладення основних результатів дисертації в опублікованих працях.

Основні положення та результати дисертаційного дослідження Динчева С.С. знайшли відображення у наукових публікаціях здобувача, тематика яких безпосередньо пов'язана з основними напрямками дисертаційної роботи та характеризує послідовність опрацювання автором проблем публічного управління реінтеграцією тимчасово окупованих територій.

Зокрема, міжнародний досвід публічного управління процесами повернення окупованих територій досліджено автором у статті «Досвід уряду Хорватії у реінтеграції тимчасово окупованих територій», опублікованій у Віснику Херсонського національного технічного

університету. Звернення до досвіду Хорватії є доцільним з огляду на необхідність визначення можливостей адаптації зарубіжних моделей постконфліктної реінтеграції до українських умов.

Концептуальні та соціально-комунікаційні аспекти дослідження представлені у статті «Проблематика примирення на поствоєнному просторі», в якій розглядаються проблеми суспільної взаємодії та відновлення соціальних зв'язків після завершення активної фази воєнного конфлікту. Зміст зазначеної публікації безпосередньо пов'язаний із розробленими в дисертації положеннями щодо реінтеграційного примирення та формування передумов суспільної консолідації.

Безпосередньо предмету дисертаційної роботи відповідає стаття «Інституціональні аспекти інформаційної взаємодії з громадами тимчасово окупованих територій», опублікована у науковому журналі «Економіка і регіон». У ній розкрито інституційні засади інформаційної взаємодії органів публічної влади з громадами, що є одним із ключових елементів запропонованого автором механізму інформаційного забезпечення реінтеграційних процесів.

Економічна та компенсаційно-відновлювальна складова реінтеграційної політики отримала розвиток у статті «Розвиток механізмів втраченого в результаті військових дій бізнесу», опублікованій в «Українському економічному часописі». Розгляд зазначеної проблематики дозволив автору конкретизувати окремі інструменти відновлення майнових та економічних прав суб'єктів, які зазнали втрат унаслідок воєнних дій.

Окремий напрям дослідження представлено англomовною публікацією

«Information support for internally displaced persons in Ukraine during the war», у якій розглянуто питання інформаційної підтримки внутрішньо переміщених осіб. Виділення цієї категорії населення відповідає

запропонованому в дисертації диференційованому підходу до визначення інформаційних потреб різних груп громадян, які постраждали від війни та окупації.

Результати дослідження пройшли відповідну апробацію на науково-комунікативних заходах. У матеріалах XXIII Міжнародного наукового конгресу «Публічне управління XXI століття: особливості воєнного і післявоєнного періодів» оприлюднено результати дослідження здобувача щодо пріоритетних напрямів післявоєнного відновлення України. Питання інституційної спроможності місцевого рівня влади на територіях, що перебувають в умовах окупації, розглянуто у публікації «Забезпечення функціонування органів місцевого самоврядування на тимчасово окупованих територіях».

Таким чином, публікаційна активність здобувача відображає основні напрями проведеного дослідження: міжнародний досвід реінтеграції; інституційне та інформаційне забезпечення взаємодії з тимчасово окупованими територіями; соціально-комунікаційні механізми поствоєнного примирення; інформаційну підтримку внутрішньо переміщених осіб; відновлення економічної активності та майнових прав; забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування та визначення пріоритетів післявоєнного відновлення.

Наведене дає підстави стверджувати, що основні наукові положення, висновки та результати дисертаційної роботи Динчева С.С. достатньою мірою представлені у наукових публікаціях здобувача та пройшли належну апробацію на наукових заходах. Тематика опублікованих праць відповідає змісту дисертаційного дослідження.

Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи.

Позитивно оцінюючи науковий рівень дисертаційної роботи Динчева С.С., обґрунтованість представлених у ній теоретичних положень, висновків і практичних рекомендацій, слід зазначити, що складність,

багатоаспектність та значна динамічність досліджуваної проблематики обумовлюють наявність окремих положень, які мають дискусійний характер та потребують додаткового уточнення або аргументації.

Значна частина питань, порушених автором, стосується процесів, що відбуваються безпосередньо в умовах триваючої воєнної агресії та характеризуються швидкою зміною нормативно-правового, інституційного, соціально-економічного та інформаційного середовища. Крім того, окремі запропоновані здобувачем підходи орієнтовані на майбутні процеси деокупації, відновлення та реінтеграції територій, конкретні умови реалізації яких на сьогодні об'єктивно не можуть бути визначені повною мірою. Це не знижує наукової цінності отриманих результатів, однак зумовлює необхідність додаткового обговорення окремих положень дисертаційної роботи.

У цьому контексті вважаємо за доцільне звернути увагу на такі дискусійні положення та висловити окремі зауваження:

1. На с. 42 дисертаційної роботи автор звертає увагу на виникнення значної кількості правових колізій у системі публічного управління в умовах воєнного стану, зумовлених, зокрема, високою динамікою зміни воєнної та безпекової ситуації, за якої нормативно-правове регулювання не завжди встигає своєчасно адаптуватися до нових управлінських потреб. Водночас у роботі недостатньо конкретизовано механізми оперативного нормативно-правового реагування на такі зміни. У зв'язку з цим дискусійним залишається питання: які саме заходи законодавчого та організаційно-правового характеру доцільно, на думку автора, запровадити для мінімізації правових колізій та забезпечення більш оперативної адаптації системи публічного управління до динамічних змін воєнної ситуації?

На с. 55-56 дисертаційної роботи автор обґрунтовує особливе значення інформаційного забезпечення публічного управління кризовими територіями та акцентує увагу на необхідності використання соціологічного аналізу, геоінформаційних технологій, ситуаційних центрів, систем оперативного реагування, цифрових платформ та інших інструментів кризового інформаційного менеджменту. Погоджуючись із важливістю зазначених положень, слід водночас зауважити, що інформаційне забезпечення є невід'ємною умовою функціонування системи публічного управління незалежно від наявності кризового стану. У зв'язку з цим у дисертації доцільно було б чіткіше виокремити специфічні характеристики інформаційного забезпечення саме кризового управління, які відрізняють його від інформаційного забезпечення публічного управління у звичайних умовах. Зокрема, потребують додаткової конкретизації вимоги до оперативності отримання інформації, її достовірності та верифікації в умовах дефіциту або суперечливості даних, захищеності інформаційних каналів, функціонування системи за умов пошкодження інформаційної інфраструктури, протидії цілеспрямованому дезінформаційному впливу противника та необхідності прийняття управлінських рішень в умовах високого рівня невизначеності. З огляду на це автору доцільно пояснити, у чому полягає специфіка інформаційного забезпечення публічного управління кризовими територіями та які саме його складові, на думку здобувача, першочергово потребують удосконалення в умовах тривалої війни та подальшої реінтеграції тимчасово окупованих територій.

3. На с. 65 - 66 дисертаційної роботи та в подальшому викладі значну увагу приділено гуманітарним наслідкам війни та їх впливу на функціонування територіальних громад. Автор, зокрема, використовує поняття «ефект виснаження громад», пов'язуючи його з одночасним руйнуванням інфраструктури, зростанням соціального навантаження та

скороченням ресурсної бази місцевого самоврядування. Водночас зазначене поняття потребує більш детального змістовного розкриття. На нашу думку, доцільно було б чіткіше визначити, які саме сфери життєдіяльності територіальної громади охоплює ефект виснаження – демографічну, економічну, фінансову, соціальну, кадрову, інфраструктурну, інституційну, інформаційно-комунікаційну тощо, а також показати взаємозв'язки між їх деградацією.

Особливої уваги потребує управлінський аспект зазначеної проблеми. Скорочення доходної бази місцевих бюджетів, відтік економічно активного населення та кваліфікованих кадрів, фізичне руйнування об'єктів інфраструктури, зростання кількості громадян, які потребують соціальної підтримки, порушення усталених комунікацій та одночасне збільшення обсягу завдань органів місцевого самоврядування можуть призводити не лише до погіршення соціально-економічного становища території, але й до зниження інституційної та управлінської спроможності самої громади.

У зв'язку з цим автору доцільно додатково пояснити, що саме вкладається у поняття «ефект виснаження громад», яких сфер життєдіяльності громади він стосується та за яких умов накопичення гуманітарних, демографічних, економічних і ресурсних проблем трансформується у кризу публічного управління на місцевому рівні.

4. На с. 80-82 дисертаційної роботи автор розглядає нормативно-правові засади відновлення майнових прав громадян і суб'єктів господарювання, які зазнали втрат унаслідок окупації та воєнних дій, а також аналізує існуючі механізми документування збитків, підтвердження майнових прав і компенсації завданої шкоди. Погоджуючись із принциповою важливістю відновлення майнових прав як однієї з передумов повернення населення, відновлення підприємницької діяльності та економічної реінтеграції територій, слід звернути увагу на проблему

співвідношення масштабів завданих війною майнових втрат та реальних фінансово-економічних можливостей держави щодо їх компенсації.

Особливої гостроти ця проблема набуває стосовно суб'єктів господарювання, оскільки внаслідок бойових дій та окупації йдеться не лише про фізичну втрату окремих об'єктів нерухомості, а й про знищення або пошкодження цілісних майнових комплексів, виробничого обладнання, логістичної та енергетичної інфраструктури, втрату товарних запасів, припинення господарських зв'язків та фактичну неможливість продовження діяльності значної кількості підприємств.

За таких умов забезпечення повної та одночасної компенсації всіх майнових втрат виключно за рахунок ресурсів державного бюджету є об'єктивно проблематичним. Це обумовлює необхідність визначення пріоритетності відновлення, черговості надання компенсацій, співвідношення бюджетного фінансування з іншими джерелами ресурсів, а також формування різних механізмів підтримки громадян і суб'єктів господарювання залежно від характеру та масштабів понесених втрат.

У зв'язку з цим автору доцільно конкретизувати власне бачення механізму узгодження масштабних потреб у відновленні майнових прав громадян і підприємств із обмеженими фінансовими можливостями держави. Якими мають бути критерії пріоритетності та черговості компенсацій і яким чином у запропонованій моделі можуть поєднуватися бюджетні ресурси, міжнародна фінансова допомога, кошти, отримані в межах міжнародних компенсаційних механізмів, інвестиційні ресурси та інші джерела фінансування відновлення?

Загальний висновок та оцінка дисертаційної роботи.

Висловлені дискусійні положення та зауваження мають переважно уточнювальний і рекомендаційний характер, стосуються складних та багатоаспектних питань публічного управління процесами реінтеграції тимчасово окупованих територій і не знижують загальної позитивної

оцінки дисертаційної роботи. Окремі з порушених питань можуть становити предмет подальших наукових досліджень автора, особливо з урахуванням динамічності воєнної ситуації, подальших процесів деокупації та необхідності практичної апробації запропонованих управлінських механізмів.

Дисертаційна робота Динчева Сергія Сергійовича «Публічне управління інформаційним забезпеченням реінтеграції тимчасово окупованих територій» є самостійним, завершеним науковим дослідженням, у якому вирішено актуальне наукове завдання, що полягає в теоретико-методологічному обґрунтуванні та розробленні практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів інформаційного забезпечення публічного управління реінтеграцією тимчасово окупованих територій України.

Зміст дисертації відповідає визначеній меті та поставленим завданням. Отримані результати характеризуються належним рівнем наукової новизни, мають теоретичне та практичне значення для розвитку науки публічного управління та адміністрування, а також можуть бути використані під час формування і реалізації державної політики щодо деокупації, відновлення та реінтеграції тимчасово окупованих територій.

До найбільш вагомих результатів дослідження слід віднести розроблення концепції реінтеграційного примирення, обґрунтування феномену національної ремісії, формування моделі інтегрованої системи інформаційного супроводу реінтеграційної політики, розвиток підходів до диференціації управлінських рішень залежно від стану територій та груп населення, а також обґрунтування напрямів удосконалення нормативно-правового, інституційного та інформаційно-комунікаційного забезпечення реінтеграційних процесів.

Основні наукові положення та результати дисертаційного дослідження відображені у наукових публікаціях здобувача та пройшли апробацію на наукових заходах. Тематика публікацій відповідає основним напрямам дисертаційного дослідження та забезпечує належне представлення отриманих автором результатів у науковому середовищі.

Структура дисертації є логічною та послідовною, а виклад матеріалу демонструє здатність здобувача самостійно формулювати наукову проблему, застосовувати відповідний методологічний інструментарій, здійснювати аналіз теоретичних, нормативно-правових та прикладних аспектів досліджуваної проблематики, узагальнювати отримані результати та формулювати науково обґрунтовані висновки і рекомендації.

За актуальністю обраної теми, ступенем обґрунтованості наукових положень, рівнем наукової новизни отриманих результатів, їх теоретичним і практичним значенням, повнотою викладення результатів дослідження у наукових публікаціях дисертаційна робота Динчева Сергія Сергійовича «Публічне управління інформаційним забезпеченням реінтеграції тимчасово окупованих територій» відповідає вимогам, установленим Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами), а її автор - Динчев Сергій Сергійович – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент:

доктор наук з державного управління,
професор кафедри економіки та

публічного управління Національного аерокосмічного університету «ХАІ»,
Заслужений діяч науки і техніки України

Дегтяр Андрій Олегович